

HERINNERINGEN AAN KERST 1944 aflevering 2

Stond ik vorige week vooral stil bij de herinneringen die Ambachts vroegere huisarts Rodenhuis in 1964 nog had aan Kerst 1944. Ook Ambachts vroegere burgemeester H. Duiker (1905-1967) wist in dat jaar nog veel over de donkere Kerstdagen tijdens het dieptepunt van de oorlog.

“Het was bar koud. De wegen en de Veersedijk lagen onder een dikke sneeuwlaag. Brandstoffen waren er vrijwel niet meer en wat er nog was werd bewaard voor de zogenaamde noodkacheltjes, waarop de schaarse maaltijden werden bereid. (De officiële rantsoenen van de distributiedienst waren omstreeks die tijd 400 gram brood, 1 kg aardappelen en 3 kg suikerbieten per week!) Ik had twee noodkacheltjes kunnen bemachtigen bij de firma Bakker aan de Guldenweg. Alles wat maar brandbaar was, werd voor deze kacheltjes bewaard, zelfs lege luciferdoosjes en ook de afgebrande lucifers, want die waren prima om de kacheltjes aan te maken!

BIJSMAAK

Juist in deze donkere dagen waren de Duitsers met een tegenoffensief begonnen, later bekend als het Ardennen offensief. Deze Duitse tegenactie, begonnen op 16 december 1944, had tot doel de voor de Geallieerden belangrijke haven van Antwerpen te heroveren.

Wij leefden toen op de berichten van de clandestiene radio's en uitgerekend in deze nare tijd, waren de berichten somber. Ik herinner mij nog, dat in die decembermaand mijn vrouw een weddenschap aanging met iemand, die optimistisch was over de afloop van dit Ardennenoffensief. Mijn vrouw meende dat dit offensief niet vóór Kerst zou zijn afgelopen. De optimist beweerde het tegendeel.

Inzet was een pakje sigaretten. Helaas won mijn vrouw de weddenschap en ik kreeg de sigaretten. Hoe zeer ik in die tijd gesteld was op een rokertje, zat er toen een naar bijsmaakje aan.”

MAALTJE WITLOF

Burgemeester Duiker memoreert de vele gevallen van dysenterie, ten gevolge van ontberingen door voedsel- en brandstoftekorten. “In die tijd kregen we van een ‘goede’ inwoner een maaltje witlof. Tijdens de maaltijd was het stil aan tafel. Ieder smulde van deze traktatie. Meer dan ooit leefde men toen van dag tot dag, dankbaar voor wat nog te bemachtigen was.

In die donkere tijd beleefden we Kerst, zonder verlichte kerstboom, maar wel met ‘Het Licht der Wereld’. Kerst 1944 was heel moeilijk. Volkomen menselijk was het moeilijk te verwerken: ‘Vrede op aarde, in de mensen een welbehagen.’

CENTRALE KEUKEN

Kort na Kerst kwam er een centrale keuken aan de Onderdijkse Rijweg, eigenlijk geen keuken maar een uitdeelpost, gevestigd in een garage. De kwaliteit was niet best, doch men was er gelukkig mee, onder deze bizarre omstandigheden. Er kwamen ook speciale soepuitdelingen voor de jeugd. De kwaliteit van deze soep was beter, dank zij de medewerking van verschillende ‘goede’ inwoners, die hiervoor erwten en bonen beschikbaar stelden, achter gehouden van de verplichte levering aan de bezetters. Ik herinner me nog levendig de glunderende gezichtjes van de kindertjes, wanneer ze in hun soep een stukje vlees of spek aantroffen, afkomstig van een varken, koe of schaap, dat toevallig een poot had gebroken ...!”

Historisch Genootschap
Arie Verhoeven